

man var imod denne Ordning, fordi den kunde give Arkitekten Anledning til at fordyre Arbejdet for derved at skaffe sig selv en Fordel. Jeg kan ikke sige andet, end at det afdækker jo en noget ufin Tankegang. Hvis man med det samme kunde paavise, at der var sket en saadan Benyttelse fra Arkitektens Side i Retning af at forøge Prisen paa Bygningsarbejde til egen Fordel, havde man noget positivt at holde sig til, men jeg har ikke nogen Sinde hørt, at slikt har fundet Sted, og det er altsaa kun en ganske løs Formodning i saa Henseende. Jeg synes, at det er noget ærekrænkende for en for øvrigt saa baade hæderlig og anset Stand, som den danske Arkitektstand virkelig er, at man af saadanne Hensyn skal foretage Forandringer i Lønningforholdene, og det saa meget desto mere, som private hidtil have befundet sig ganske fortræffeligt ved at betale paa de Vilkaar, hvorefter der betales for alt Arkitektarbejde, som udføres for private, nemlig procentvis efter Afregningssummen. Jeg har ikke hørt, at nogen har gjort berettigede Indvendinger derimod, og det maa formentlig være af den Grund, at man indenfor den private Forretningsverden har fundet sig vel betjent ved denne Betalingsmaade. Skulde der virkelig være noget begrundet at indvende derimod, havde det nok mødt Modstand indenfor de private Forretningskredse. Men jeg vil erkende, at hvis man kan finde en anden tilfredsstillende Maade at lønne disse Embedsmænd paa, har jeg ikke noget derimod, jeg synes blot, at man skal holde sig fjernt fra en Motivering som den, det ærede Medlem i nogen Grad var inde paa.

Christiansen: Jeg vil sige til det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Niels Rasmussen), at han maa have overhørt den Bemærkning, jeg fremkom med. Jeg sagde, at jeg er enig med ham i, at Begyndelseslønningerne ere for smaa, netop under Hensyn til, at jeg ikke ønsker, at de paagældende skulle have privat Arbejde; altsaa, jeg har ikke udtalt en Forventning om at faa kvalificerede Kræfter til en Løn af 4,000 Kr.

De øvrige Betragtninger, det ærede Medlem anstillede med Hensyn til, at en Arkitekt vilde stagnere i sin Udvikling, naar han udelukkende var beskæftiget for Staten, kan jeg selvfølgelig ikke dele. Det kan ikke fastslaaes saadan i al Almindelighed, at det er særlig søvndyssende at være ansat under Stat eller Kommune; hvis det

ikke er det for de øvrige Embedsmænd, forstaar jeg ikke, hvorfor det skulde være det for Arkitekterne. De Opgaver, Arkitekterne skulle beskæftige sig med i Statens Tjeneste, ere lige saa mangeartede som Opgaverne i det private Liv. Min Erfaring gaar i den Retning, at hvis man lønner paa den Maade og tillader privat Erhverv ved Siden af, bliver det private Erhverv næsten altid Hovederhvervet, og den anden Indtægt bliver en Biindtægt.

Johansen: Da jeg havde Ordet før, vilde jeg have gjort en Bemærkning til det ærede Medlem (Niels Rasmussen), der talte først. Han talte om den økonomiske Side af Sagen og var inde paa, at 3 Inspektører ikke ville være i Stand til at overkomme Arbejdet, men man vilde være nødt til at søge privat Arkitektassistance, naar der skulde foretages større Byggearbejder. Der ligger en Fare deri, at man giver disse Inspektører Ret til at praktisere ved Siden af; gjorde man ikke det, vilde de kunne ofre sig fuldt ud for deres Stilling. Selv om man skulde give dem noget mere i Løn, vilde man formentlig være bedre tjent dermed, end om de skulle drive privat Arkitektvirksomhed ved Siden af. Der er ikke saa lidt, der taler for, at man mulig kunde og burde gaa bort fra, at de have nogen som helst privat Virksomhed. Det opnaa vi sagtens ikke denne Gang, men man kommer vel nok derhen med Tiden.

Da det ærede Medlem sidst havde Ordet, vilde han tillægge mig en Tankegang, som var „ufin“ — det Udtryk brugte det ærede Medlem. Det er ikke første Gang, det ærede Medlem tillægger mig noget, jeg ikke har sagt. Jeg vil bede det ærede Medlem, inden han udkaster saadanne Beskyldninger, enten at høre godt efter eller ogsaa læse, hvad jeg har sagt. Hvad jeg sagde, var, at Kritikken med Hensyn til, at Arkitekterne honoreres med Procenter, gaar ud paa, at de mulig kunne søge at faa Byggesummerne saa højt op som muligt for at tjene derved. Jeg har ikke sagt, at det var *min* Mening, jeg har sagt, at det er den Kritik, der fremsættes, og der er dog en væsentlig Forskel paa de to Ting. Den Kritik hører man alle Vegne, og jeg udtalte derfor, at det var godt, om man kunde komme bort derfra. Jeg har slet ikke beskyldt Arkitekterne for at gaa frem paa den Maade, og det ærede Medlem skal ikke tillægge mig Udtalelser, som jeg slet ikke har fremsat.